
DOKUMENTUM

FARKAS GEIZA ÁLDATLAN PERE (III.)

BORI IMRE–VÁRADY TIBOR

MÉG RÉSZLETESEBBEN – NAPLÓSZERŰ FELJEGYZÉSEK KRÓNIKÁJAKÉNT (II.)

- E, Cs, I, M 1926. VII/19. B. I. az Istenre és saját jóságára fogja a kifogásolt rendelkezést, melyet azzal is véd, h „azt hitte, F. G. hosszabb időre utazott el.” Fél a hízástól. Ezért kész azt enni vacsorára, amit F. G. „de ha fáznám vagy kicsit éhes lennék, egyszerűen más kérhetnék”. (rendelkezési jog becsempészése!) Mindig csak egy kívánsága volt.: hogy F. G. távollétében minél kevesebb dolgot adjon. Émelygős leszállító kicsinyítő megszólítások.
- VII/19. F. G. gavalléros felelete.
- Cs VII/20. B. I. vacsoráját most már természetesen szobájában veszi.
- E VIII/23. B. I. megint bekunyorálja anyját pár napra.
- VIII/24. F. G. enged.
- VIII/24. B. I. köszöni.
- Sz, E VIII/26. B. I. bejelenti anyja távozását és saját távollétét.
- E, P IX/2. B. I. köszöni az élelmiszercsomagot és 2000 dt
- IX/13. Ö. B. Bpestre magához hívja F. G. t
- IX/20. F. G. (csak) tisztelettevést helyez kilátásba.
- SZ IX/22. B. I. jelenti, hogy „egy” szüreten volt és onnan szőlőt ajánl fel F. G.-nek.
- E IX/27. B. I. húsosabb kosztot kér. És ne kérdezzék őt többé, mit kíván vacsorára.
- E IX/28. F. G. eddig is elég hús volt és B. I. vehetett belőle amennyit akart.
- E, Cs IX/29. F. G. erélyesen visszautasítja, h B. I. háztartási pénz hovafoordítását tárgyalja cselédek előtt.
- Vacsorái igen sokak szemében nagyon tisztességesek lennének.

- E, Cs, I X/1. B. I. hosszú levele, tele igényeskedéssel, vádaskodással, belső ellentmondással. Elismeri, h cselédnek azt mondta: „Férjem beteg ember, egy bizonyos táplálékra van szüksége; én egészséges vagyok, nekem erősebb táplálék kell, házvezetőnő elég pénzt kap rá.” – Csak ereje nem elég, a kövérség nem határoz. – Sértő célzások F. G. nek cselédeihez való viszonyára. – A baromfihús nem ad erőt, a sniclik legfeljebb 2 milliméter vastagok.”
- E, Cs, V, I B. I. ismerőseinek mondta, hogy F. G. nem mutatott rossz kedvet, ha ő tovább evett és váratta. (Mi egyebet beszélhetett még!) „Ne higgye, hogy ezekkel valamire megy.” E, Cs, I – „Amilyen ideges ön, ezek a hazugságok és rágalmak vöröset láttatnak önnel.”
- I, Sz X/ 2. B. I. kérdezi, hogy X/1 levele megjött-e? Választ kér. Becskerekre menést jelent.
- I X/3. F. G. elismeri levél vételét, de nem megy bele további tárgyalásokba.
- E X/12. B. I. egeret jelent.
- E Kn. B. I. ebédlőajtó későbbi zárását kéri.
- E, Cs, I X/28. B. I. kiszolgálás, takarítás, fűtés szempontjából szerénységével tüntet.
E XI/4. B. I. bort kér étkezéseihez.
XI/4. F. G. havi pénzből vehet magának.
XI/12. B. I. egy lakáskeresőre figyelmezteti F. G. t
XI/12. F. G. köszöni.
- E XI/23. B. I. fűtésszerénységét hánytorgatja.
- Cs, Sz XII/9. B. I. Becskerekre menést jelent. Cselédet magával akarja vinni.
- E XII/16. F. G. két cédulája és B. I. levele uzsonna-vendégekről, akiknek, ha véletlenül jönnek, B. I. adhatja, ami éppen a házban van.
- E, Cs Kn. F. G. ünnepekre elutazva megtilt minden változtatást és a háztartás vagy személyzet minden különös megterhelését.

1927

- I, V, P I/12. Dr V. I. levele F. G. hez B. I. ablakzörgetési panasza és a B. I. nek kiadott 2500 d ügyében.
Kn. Ö. B. megbeszélésre hívja F. G. t.
- P I/20 F. G. levele (Bpestről Bpestre) B. I. hez némely tárgyai átadásáról és havi pénzének L. A. E. útján utalásáról.

- I, V I/23. F. G. levele (Eleméren), melyben szemére veti B. I. nek, hogy az ő ügyeibe avatkozik és ismét egy úri nőt (Pavlovityné Gaborov Nevenka) megsértett. Ismét felveti szétválást. B. I. bármikor elmehet, de F. G.-nek eszközei vannak, h erre kényszerítse.
- V, I 1927. I/23. B. I. védekezik és vádolja általa sértetett. Megint F. G. t, hogy eljárását mások szigorúan bírálják.
„Ön nem ellenem harcol, hanem Isten ellen.”
- I, P I/23. F.G. okadatulja vádját és kifejti álláspontját a személyileg máris meglevő és még csak háztartásilag keresztülviendő szétválásról. Pénzelszámolási ügyek.
I/24. Dr A. El levele F. G. hez ingóságok dolgában
- I I/F. G. levele Ö. B.-hez ugyanez ügyben.
I/30. B. I. fél h F. G. beteg.
- E, Sz II/7. B. I. vendéget vár, változatos uzsonnát rendel.
- E II/7. F. G. engedélyezi uzsonnát, de nem mindent hozzá, amit B. I. akar.
kn. Ö. B.- F. G.t útlevél rendbehozására kéri.
kn. Ö. B. búcsúzik, meghí, névnapra üdvözlő.
II/21. Ö. B. ingóságokról, névnapról.
- E, Cs, I II/23. F. G. erélyesen figyelmezteti B. I.-t hogy ne szállítsa le házát a világ előtt idegen cselédek igénybevételével (amit már meg is tett). Fzzel nem jön el előbb „az ő ideje“ (melyről 1925. IX/30 beszélt).
F. G. vendégszeretetének is van határa.
- E, Cs, I II/23. B. I. azt állítja, h kevésse szolgáltatja ki magát „Békében vagyok és elégedett”. „Szegény kicsim” megszólítás F. G.-vel szemben. Életre való közösségre emlékeztet.
- I, M II/24. F. G. körülírja saját kötelezettségeit.Visszautasítja kicsinyítő megszólításokat.
- M II/26. F. G. Ö. B.-nek megköszöni ingóságok körüli fáradozását és névnapi kívánságot. Tiltakozik „szegény” megszólítás ellen.
- Sz II/26. B. I. zongorát akar bérelni. G. elvét követi, h teljes szabadság mindenkinek.
III/14. B. I. szótár és írógép kölcsönzését kéri F. G.-től.
- E, I 1927. III/14. F. G. hajlandó megadni, de kéri két emlékkönyv visszaadását.
- I III/15. B. I. imakönyvekre türelmet kér.
III/15. B. I. ugyanaz nap megtagadja visszaadásukat.
III/16. F. G. így nem adja gépet.

- i III/17. F. G. miután az imakönyvek visszaadásának megtagadása nem feltétlen, hajlandó a gépet kölcsönözni. De előzékenységéért hasonlót vár.
- E, I III/18. B. I. újabb névjegye gépkölcsönzés ügyében.
III/25. F. G. kategorikus levele B. I.-nek házirend zavarásai ellen. Vacsora 7 órakor mindenkinek. Még vendégszerető vagyok, de nincs vendéglóm.
- E, Cs, I, V III/26. B. I. kicsinyesen vádaskodó levele vacsora-ügyben, melyben cselédek és ő közti „preponderancia kérdését látja”. „Egy parasztasszony mondja, hogy eleget beszélnek a kis cselédről.” A parknak túl rossz híre van.” – B. I. zárdában szállása gyanút kelt, mert a páternek (Cs. E.) is ott van nappali szobája – B. I. azt akarja, h. F. G. menjen be páterrel beszélni. – Megfontolt bünt büntetést von maga után.
- Cs, V III/26 F. G. röviden határozott visszautasítása. És rendretutasítás azért, hogy B. I. parasztasszonyokkal áll össze házbeli cselédekről tárgyalni.
- Cs III/28. B. I. még mindig kellemetlenkedő alkalmazkodása. Újra idegen kisegítések igénybevételére készül.
- E, Cs, V III/28. F. G. Ilyen a házat lealacsonyító igénybevételek esetén B. I. semmit sem fog kapni többé a házban.
- I IV/3. F. G. elküldi B. I. nek Ö. B. beavatkozó, sőtört levelét, mely után nem óhajtja többé Ö. B. jelenlétét a házban.
IV/28. B. I. F. G. fenntartja-e imakönyvek visszaadására vonatkozó követelését? (F. G. erre nem felelt.)
- Cs, I V/6 F. G. komoly intése kiöntött veder alkalmából, h B. I. egyes cseléd elüldözésével nem fog neki tetsző változást kieroszakolni, legfeljebb semmi kiszolgálása nem lesz többé a házban.
- I 1927. V/9. B. I. érzelmösködő, egyben megbecsülést emlegető névjegye.
- E, Cs, V V/9. B. I. hosszú levele kiöntött vödör-ügyben. Újra fenyeget, h másutt fogja keresni, amire szüksége van. Pizskolódás cseléd és házvezetőnő ellen. „Az ön házának nincs jó híre”. „Az ön egész vagyona nem állítja meg a nép szavát.”
- E, P, I V/9. F. G. határozott állásfoglalása. Mit akar B. I. három évvel válás-szándékának nyilvánítása, kettővel F. G. kijelentése után, ti nem kívánja B. I. visszatérését. Ha rágalmoz, ez még válási ok lehet F. G. számára. Ha anyjával nyaralni megy, kap felemelt havi pénzt, de nem F. G. házában.
- E VI/20. F. G. Távollétemben is 7 órakor vacsora.

- E, Cs, I VI/24. F. G. Mikor szándékozik elhagyni házamat, ahol oly elégedetlen – vagy abbahagyni követelődzéseit, gyanúsításait? Vagy azt várja, hogy egy szóval végét vessem?
- Cs, V VI/25. Ö. B. – B. I.-nek szóló levelet F. G. útján küldi, „mert így biztosabban megjön.”
- E VI/27. B. I. megint kérdezi, h anyja jöhet-e ő hozzá?
VI/28. F. G. fenntartja elutasítását.
- E, Cs, I VII/1. F. G. felszólítja B. I.-t, h szüntesse be okvetetlenkedéseit, vagy VII/31-ig hagyja el a házat.
- Cs, V, I VII/1. B. I. azt akarja, h F. G. szabja meg cselédnek takarítás óráját. Elismeri, h kis szobát használja. Újabb vád házvezetőnő állítólagos sértő szavaiért, melyeket B. I. másnak elmondott, aki botránkozott rajta. „Tudom, hogy ez önnek kedvére van.”
- E, I VII/1. F. G. éles válasza. Intésének és ellátás beszüntetés fenyegetésének ismétlése.
- E, Sz VII/15. B. I. jelenti, h anyja a becskerekai kórházba jött, ahol jó, nyugodt ellátása van. Ő naponként be fog hozzá menni.
- P VII/15. Kržanović jegyző levele F. G. hez, h B. I. hozzá utalta őt útlevelének költségeiért.
- P, I 1927. VII/15. F. G. válasza B. I.-nek. Közli, hogy Kržanović jegyzőnek 500 d. t. fizetett ki B. I. útlevelének megszerzéséért, amit havi pénzből le fog vonni. B. I. nincs jogosítva F. G. re utalványozni.
- E, I VII/19. B. I. megint be akarja nyomni anyját „ő hozzá” (tehát F. G. házába) esetleg úgy, h másunnan éllelmezi.
- E, P VII/20. F. G. elutasítja. B. I. elhelyezheti anyját a faluban, de akkor menjen vele és felemelt havi pénzt kap.
- E, P, I VII/26. B. I. Melencin fürdőket akarna venni, amire pénz kell. Mosakodás útlevelügyben.
- M. E, P, I VII/26. F. G. kijelenti, h Gézuka megszólítású leveleket nem fogja többé figyelembe venni. Melencire napi 70 d külön segítséget ajánl fel. Útlevelügyben fenntartja álláspontját.
- I, P VII/27 B. I. (pontosított megszólítással): Melencire sok pénz kell. Nem utalványozott F. G. re.
- E, P, I, V VII/27. B. I.-nek F. G. által Melencire felajánlott különpénz nem elég. Ha F. G. nem ad többet, B. I. büszke lesz azt mondhatni, h egészsége F. G.-nek nem került semmibe.
- E, P VII/27. F. G. csak házból távollét esetén ad B. I.-nek havipénzkiegészítést. E nélkül legfelebb előleget ad.
- E, Cs, P VIII/19. F. G. kijelenti, h távollétében minden házi rendelkezése érvényben marad. IX/1 re 2500 d-t utal ki B. I. nek.

- E, Sz IX/12. B. I. bejelenti, hogy vrsaci zárandoklásban vesz részt és erre ételmelet kér.
- E, I IX/17. B. I. ajtó- és kulcskivánságai. Gyanúja, h zárzavarok F. G. utasításai alapján keletkeztek.
- Cs IX/24. B. I. bujtogató levele kiszolgáló cseléd ellen.
- P X/1. B. I. pénztét sürgeti (szükség nélkül)
- X/10. B. I. kályhakivánsága. Nem lehethe-e megakadályozni hogy cseléd a nála tálcán maradtakat megegye?
- Sz 1927. X/17. B. I. távozást jelent
- V, Sz Kn. B. I. hosszan tárgyalt pletykaságokat, melyekbe faluban keveredett. Becskerekre távozást jelent.
- E, Cs, V, I X/17. B. I. hosszú vádaskodó, igényeskedő levele. Végén utalás reá, h F. G. sohase szabad akarataként, két tanú által láttamozott írásban szólította fel, hogy távozzék. (Levél Dr V. I.-nél.)
- Cs X/18. F. G. újabb erélyes intelme, h B. I. mérsékelje magát személyzet irányában.
- Cs, I X/19. F. G. nem hajlandó B. I. panaszai dolgában nyomozni, vagy újabb utasításokat adni. Megköszöni B. I.-nek hogy eltávoztatása módját előírta és újból megfenyegeti, hogy minden kiszolgálását beszünteti. Ügyvéd előtti megegyezés kísérletét ajánlja.
- E, Sz XI/9. B. I. Beográdba távozást jelent. Csomagvitelt és (külön) ebédet kér.
- E, P, I XII/1. F. G. bejelentései legközelebbi jövőre. Pénzjuttatások megállapítása. Ruhapénz félévi 2000 d-re leszállítva. B. I. vendégeskedéseire F. G. ezután semmit nem ad. Ünnepeken minden ajándékot visszaküldene.
- E XII/1. F. G. tilalmazza, h B. I. az ő újságaiból kivágjon.
- E, Cs, I XII/8. B. I. rosszmájúan védekezik kiváogat-ügyben. Elégedetlen eddelével, kiszolgálásával. Elismeri, hogy összeszidta cselédet. Saját családjá főlénnyét hánytorgatja.
- E, Cs, I XII/8. F. g. rendre utasítja, de egyes dolgokban megfontolást helyez kilátásba.
- XII/8. B. I. védekezik F. G. „vastag szavak” kifejezése ellen.
- E, Cs, V XII/17. B. I. ismét idegen segítséget akar takarításához. Ellenzolgáltatás F. G. cselédsege által. (L. V. I.-nél)
- E, Cs, V XII/17. F. G. megtagadja mind idegen személyzet igénybevételét, mind saját személyzet kölcsönzését. (L. V. I.-nél).

1928

- E, Cs, V, I I/4. F. G. méltatlannak nevezi, h B. I. beszélgetésre áll össze azzal a cseléddel, akit annyi rosszal vádol és ebbe idegen úri nő nevét is bekeveri. (P. V. I.-nél)
- Cs, I, V I/4. B. I. méltatlanság vádját visszahárítja arra, h F. G. Őt olyan cseléddel szolgáltatja ki. Bujtogat, piszkolódik (rokon ellen is) értelmetlenségnek tettet. (L. V. I.-nél)
- Cs, E, V, I, P I/4. F. G. megmagyarázza tényállást. I/31-ig távozásra szólítja fel B. I-t azzal, h II/1-től kezdve semmiben nem lesz része. Csak havipénzben, de a házon kívül (L. V. I.-nél)
- E, I I/9. F. G. tanúk előtt aláírt levele, melyben B. I-t távozásra szólítja fel. (A levelet B. I. a bíróság elé terjesztette.)
- E, P, I, V I/12. B. I. elismeri I/9 levél vételét. Jogaival fog élni. Visszatért I/4 cukorügyre.
- P, I, E I/17. F. G. : Amire B. I.-nek törvényes joga van, azt meg fogja kapni. Figyelmeztetés távozási határidőre.
- E, I I/31. F. G. utolsó emlékeztetése.
- I I/31. B. I. nek nincs több aggálya házasság felbontása ellen. Ez a dolog őt „egész váratlanul érte” (!)
- E, I, V II/3. B. I. hosszú levele. Meglepte (!) h F. G. beváltja fenyegetését. Ő relatív nyugalom (sic!) kedvéért külső skandalum nélkül beletörődött volna a helyzetbe. Most az eltartásához szükségeseket – többi közt tüzelőfa – helyiséget is igényli, F. G. rangjának megfelelően. Felhánytorgatja, h törvényes feleség F. G. nevét viseli és mindig tisztességes, becsületes életet élt. Hogy mily komolyan fogja fel az ügyet ezt az mutatja h 76 éves anyját télvíz idején magához kérte (mintha ezt máskor is nem tette volna!). F. G. keresztjét, halálát még gondolatban is végtelenül odázta. Most „idegen nő” címen akar mindent.
- E, P, V, I (1928) F. G. gavallérságától igénybe venni. Adósságra kész élni.
- I, P II/3. F. G. cáfolja meglepetést. Hajlandó B. I.-nek még II/15 ig ellátást adni, ha akkor elmegy. Az ügy bíróság elé vitelét nem ellenzi, miután B. I. az ügyvédi v. közjegyzői irodában való megegyezésre vonatkozó javaslatot elvetette.
- I II/4. B. I. epés válasza. Már csupa „gyenge, védtelen nő” és „noblesse oblige”. „Minden jogosan illet meg engemet.” „Nem ismertem egyebet, mint a kötelesség és becsület útját.”
- E II/7. F. G. nem túri a folyosón B. I. tüzelőfáját. Elfoglalt

- szobáiban nem zavarja B. I.-t.
- E, P, I III/10. F. G. levele Dr V. I.-hez. B. I. nek Elemérről távozására esetén azonnal 5500 d fizetendő. Súrlódások esetén Dr V. I. támogassa F. G. személyzetét a meglévő állapot fenntartásában. (F. G. elutazás előtt állt).
- E IV/11. F. G. újból át akarja venni előbbi szobáját, B. I. adja át kulcsát.
- E, I IV/12. B. I. szemtelen felelete. Az ő szobáiban nem zavarást a F. G. régi szobájába is át akarja vinni. Nagytakarításaira hivatkozik. „Egy hosszú élet állhat maguk (sic) előtt, hogy mindent élvezhessenek. Várhatnak még”.
- E, I IV/12. F. G. ismétli felszólítását. B. I. nagyteremből is vitesse el amije ott van, mert F. G. elzárhatja a helyiséget. Nem vár, mert B. I. nél az végeláthatatlan
- I VI/4. F. G. nem engedte meg B. I. nek a kertjében virágszedést.

Kulcs:

- Dr A. E = Annau Ernő
 F.G. = Farkas Geiza
 B.I. = Beller Ilona
 Ö. B. = Özv. Beller Istvánné
 P.G. = Pap Géza
 Wr. L. = Winter Lajos
 DrV. I. = Dr Várady Imre
 Dr.S.T. = Dr Sarvag Tivadar
 Dr. G. E. = Dr Gots Endre
 B. A. = Beller Antonia

K = korábbi jólét

E = ellátás

Cs = cseléd és házvezetőnő ügyek

P = pénzügyek

M = megszólítás ügyek

Sz = mozgási szabadság

V = világgal érintkezés, közvélemény, botrány

I = idegeskedések, civakodások

I = egyben sértések

i = szétválás említése

kn = kelet nélkül

h = hogy

(Folytatjuk)